

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapest, 2008. év november hó 27. napján** megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt **vádolt** ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 4.B.99/2007/13. számú ítéletét **annyiban változtatja meg**, hogy a főbüntetés tartamát 9 (kilenc) évre, a mellékbüntetés mértékét 7 (hét) évre **felemeli**.

A Pest Megyei Bíróságon Bny.122/2007. szám alatt őrzött bűnjeljegyzék 7.) tétele alatt nyilvántartott bűnjellel kapcsolatos lefoglalást megszüntető rendelkezést mellőzi, és a bűnjeleket az iratok mellett kezelni **rendeli**.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja**.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott börtönbüntetésbe **beszámítja**.

A másodfokú eljárás során felmerült 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költségből **kötelezi** a vádlottat 6.000 (hatezer) forint megfizetésére, a fennmaradó 4.800 (négyezer-nyolcszáz) forintot az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Pest Megyei Bíróság 2008. év február hó 13. napján kihirdetett 4.B.99/2007/13. számú ítéletében a vádlott bűnösségét emberölés büntetében (Btk. 166. § (1) bekezdés) állapította meg, és ezért a vádlottat 7 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 5 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

Egyben elrendelte a kényszergyógyítását.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította, a bűncselekmény elkövetésének eszközét, a lefoglalt konyhakést elkobozta, míg a további bűnjelek lefoglalásának megszüntetése mellett azok megsemmisítéséről rendelkezett.

Kötelezte a vádlottat az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Pest Megyei Bíróság ítéletét a vádlott és védője tudomásul vette, az ellen kizárólag az ügyész jelentett be fellebbezést a kiszabott fő- és mellékbüntetés súlyosítása érdekében.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.655/2007/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla a későbbiekben részletezendő eljárási szabálysértés következtében előálló megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a fellebbezés elbírálására a Be. 363. § (2) bekezdés b./ pontja alapján tárgyalást tűzött ki, melyen a lefolytatott bizonyítást követően az ügyész az átiratukban foglaltakat fenntartotta és továbbra is a kiszabott büntetés súlyosítását indítványozta, a védő a sértett közrehatását hangsúlyozta, és elsődlegesen erre alapozva a megyei bíróság által kiszabott büntetés helybenhagyására tett indítványt.

A bejelentett ügyészi fellebbezés alapján eljárva a Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Bíróság ítéletét és az annak meghozatalát megelőző bírósági eljárást teljes körűen felülbírált. A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a gondosan, az ügy minden részletére, így a történeti események és a büntetés kiszabás szempontjából releváns körülmények felderítésére kiterjedő nyomozás anyagát a tárgyalás anyagává tette. A vádlottat és a tanúkat, valamint a vádlott sérülésével kapcsolatosan az orvosszakértőt meghallgatta és iratokat ismertetett, az ügyet kellően felderítette. Következésképpen az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, azonban e tevékenysége eredményét lerontja, hogy az eljárás során a tanúk meghallgatásakor több, különböző súlyú eljárási szabálysértést is megvalósított.

A hatályos büntetőeljárási törvény a tanúk meghallgatásával kapcsolatban többfajta figyelmeztetési kötelezettséget is előír, és e figyelmeztetési kötelezettség garanciális jellegére és teljesítésének ellenőrizhetősége érdekében meghatározott formájú jegyzőkönyvezési kötelezettséget ír elő, és ennek elmulasztásához olyan következményt fűz, hogy mulasztás esetén a tanú vallomása bizonyítékként nem vehető figyelembe.

A Be. 82. § (2) bekezdése ilyen figyelmeztetési kötelezettséget ír elő egyebek között arra az esetre, ha a tanú a terhelthez fűződő hozzátartozói kapcsolatára tekintettel a tanú a vallomás tételét megtagadhatja. Ugyanakkor a Be. 85. § (3) bekezdése arra vonatkozóan ír elő figyelmeztetési kötelezettséget, hogy ha a tanú vallomástételének nincs akadálya, figyelmeztetni kell, hogy köteles a legjobb tudomása és lelkiismerete szerint az igazat vallani, továbbá arra, hogy a hamis tanúzást és a mentő körülmény elhallgatását a törvény szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Mindkét törvényhelynél a figyelmeztetési kötelezettség előírását követően szó szerint azonos szöveg következik: „A figyelmeztetést, valamint a tanúnak a

figyelmeztetésre adott válaszát szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni. A figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz szó szerinti jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe." Mindebből következik, hogy a tanú figyelmeztetése és a figyelmeztetés jegyzőkönyvezése során a bíróságot mindkét vonatkozásban azonos kötelezettségek terhelik.

A kifejtettekre figyelemmel a megyei bíróság következetlenül járt el és eljárási szabályt sértett a Be. 82. § (2) bekezdéséhez fűződő figyelmeztetési kötelezettsége, illetve annak jegyzőkönyvezése során. Amíg ugyanis a Be. 85. § (3) bekezdésében meghatározottakat a törvény szövegének megfelelően teljesítette, vagyis a figyelmeztetés szövegét és a tanúnak az arra adott válaszát is szó szerint rögzítette, addig az 1., a 2., a 3. és a 4. számú tanúk Be. 82. § (1) bekezdés a./ pontjában foglalt jogára figyelmeztetése utaló szöveggel („A tanács elnöke figyelmezteti a tanút a Be. 82. § (1) bekezdés a./ pontjában foglalt mentességi jogára.”) és nem szó szerinti jegyzőkönyvezéssel szerepel, amihez a Be. 82. § (2) bekezdése - a már korábban kifejtettek szerint - azt a következményt fűzi, hogy az adott tanúvallomás bizonyítékként nem vehető figyelembe.

Nemcsak a figyelmeztetés módjában és annak jegyzőkönyvezésében tévedett azonban a megyei bíróság e tanúk figyelmeztetése során, hanem abban is, hogy a Be. 82. § (1) bekezdés a./ pontjában foglalt mentesség a terhelt hozzátartozójaként a felsorolt tanúk közül kiket illet meg. Amíg ugyanis az 1. és a 3. számú tanúk a vádlott gyermekei, és ekként a Btk. 137. § 6. pontja értelmében hozzátartozói, addig a 2. és a 4. számú tanúk a két gyermek élettársai, a mentességi körbe vonható hozzátartozók körébe nem tartoznak, tekintettel arra, hogy a Btk. 137. § 6. pontja az egyeneságbeli rokon házastársát vonja kizárólag ebbe a körbe, az élettársat nem. Az élettársi kapcsolatra figyelemmel kizárólag a terhelt élettársa vonható e körbe.

Mindebből következik, hogy a 2. és a 4. számú tanút a megyei bíróság a törvényes rendelkezésekkel szemben oktatta ki a Be. 82. § (1) bekezdés a./ pontjában foglalt mentességi jogára, ekként a figyelmeztetés körében a szó szerinti jegyzőkönyvezés elmaradásával elkövetett eljárási szabálysértésnek jelentősége nincs. Egyébként is e két tanú úgy nyilatkozott, hogy a mentességi jogukkal élni nem kívánnak. E tanúk tekintetében ezért vallomásuk kizárása az értékelhető bizonyítékok köréből fel sem merül. Ellenben az 1. és a 3. számú tanúk esetében az említett szabálysértéstől nem lehet eltekinteni. Mivel a két gyermek tanúvallomásában a szülők életviszonyaira vonatkozóan alapvető jelentőségű tényeket tárt fel, a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési tárgyaláson bizonyítás keretében a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján törvényes figyelmeztetésükkel és annak az eljárási törvény előírása szerinti jegyzőkönyvezésével őket tanúként meghallgatta. A tanúk a fellebbezési tárgyaláson megfelelő figyelmeztetését követően az elsőfokú tárgyaláson tett nyilatkozatukkal teljes mértékben megegyező nyilatkozatot tettek, vallomásukat maradéktalanul fenntartották.

A Fővárosi Ítéltábla e bizonyítással az elsőfokú eljárásban felmerült eljárási szabálysértést kiküszöbölte, a két tanú perrendszerűen a tárgyalás anyagává tett vallomása az elsőfokú ítéletben rögzített tartalommal a bizonyítékok értékelésénél figyelembe vehető volt.

Egyéb vonatkozásban a megyei bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta.

A megyei bíróság ítéletében megállapított tényállás mindenben megalapozott. A fellebbezési eljárásban a megállapított tényállást támadás nem érte, az túlnyomó részt a vádlott beismerő vallomásával egyező. Ettől eltérés is csak abban a körben van, ahol az eljárás menetében a vádlott a vallomásán változtatott, ő azonban a tárgyaláson visszatért a nyomozás során kezdetben is tett vallomásához, közbeni változtatásai sem érintették alapvetően büntetőjogi felelősségét, nem jelentették annak vitatását, pusztán saját szerepét igyekezett kedvezőbb színben feltüntetni. A vádlott teljes körű beismerő vallomása és a rendelkezésre álló, értékelhető egyéb bizonyítékok teljes összhangban álltak mind a vádlotti cselekmény előzményeit, mind pedig annak lényegét illetően.

A megyei bíróság ítélete tényállásának megalapozottságára figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a megyei bíróság ítéletét az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás alapján bírálta felül (Be. 351. § (1) bekezdése). E tényállásból a vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű és a vádlott cselekményének minősítése törvényes, az elsőfokú bíróság által a minősítéshez fűzött indokolás az anyagi jogi szabályokkal összhangban álló.

A büntetés kiszabását felülbírálva a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal. A megyei bíróság ugyanis az enyhítő és súlyosító körülményeket helyesen rögzítette, azonban a kiszabott büntetés mégis eltúlzottan enyhe.

A megyei bíróság is utal indokolásában arra, hogy a sértett közreható magatartása ugyan enyhítő körülmény, azonban az csak kisebb súllyal jelentkezik, mivel a vádbeli cselekményt megelőzően már a vádlott és a sértett magatartása is kifogásolható volt. Pontosán ezért nincs meghatározó jelentősége a védő perbeszédében kifejtettek szerint az említett körülménynek. Az eljárás adataiból ugyanis egyértelmű, hogy a sértett immár hosszú évek óta hasonló életmódot folytatott, a vádlott pedig - noha több irányból is szorgalmazták válását, és például munkahelyi vezetője szolgálati lakás biztosítása formájában is segítséget ígért erre az esetre - nem változtatott együttélésükön, a sértett életmódját mintegy tudomásul vette, sőt ahhoz maga is hasonult, ő is alkoholista életmódot folytatott és a napi veszekedések részesévé vált. Ilyen körülmények között a vádlottnak a férje megszurását megelőző élethelyzet együttélésükben mindennapos volt, az indulat kitörése ezért kevésbé méltányolható, és inkább alkoholos állapotára visszavezethető.

Ilyen körülmények között a vádlotti cselekmény nagyobb súllyal jelentkezik és a visszafordíthatatlan eredmény súlyosabb büntetés kiszabását indokolja. A Fővárosi Ítéltábla ezért - az ügyészi fellebbezésnek helyt adva - mind a vádlottra kiszabott főbüntetés, mind pedig a mellékbüntetés időtartamát megfelelően felemelte.

A lefoglalt bűnjelek közül a körömminták megsemmisítése indokolatlan, a BH.2008.296. számú eseti döntésben a Legfelsőbb Bíróság által kifejtettek szerint megőrzésük indokolt, ezért a Fővárosi Ítéltábla az iratok melletti kezeléséről rendelkezett.

A Fővárosi Ítéltábla a megyei bíróság ítéletét annak büntetést kiszabó részében és az említett bűnjelre vonatkozóan a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, a további rendelkezések helybenhagyása a Be. 371. § (1) bekezdésén alapul.

A Btk. 99. § (1) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla beszámította a vádlott börtönbüntetésébe az általa az elsőfokú ítélet meghozatalától a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt.

A másodfokú eljárásban a kirendelt védő közreműködésével és a fellebbezési tárgyaláson meghallgatott tanúk útiköltségével kapcsolatban merült fel bűnügyi költség. Ebből a kirendelt védő díjának megfizetésére a Fővárosi Ítéltábla a vádlottat kötelezte, azonban a tanúk útiköltsége vonatkozásában - mivel a tanúk meghallgatása a hatóság mulasztása következtében vált ismételt szükségessé - úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli (Be. 381. § (1) bekezdés, Be. 338. § (1) és (2) bekezdés, Be. 339. § (1) bekezdés).

B u d a p e s t, 2008. év november hó 27. napján

***Dr. Tóth Éva s.k.
a tanács elnöke***

***Dr. Kiss Sándor s.k.
előadó bíró***

***Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró***

A Pest Megyei Bíróság 4.B.99/2007/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 1.Bf.58/2008/7. számú ítéletében foglalt változtatás mellett jogerős és végrehajtható!

B u d a p e s t, 2008. év november hó 27. napján

Dr. Tóth Éva s.k.

a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

tisztviselő